

ARBOGA KOMMUN

Kvalitetsrapport 2016

Junibacken

Innehåll

1	Beskrivning av verksamheten	4
2	Sammanfattning från föregående år	5
3	Utvecklingsområden	6
3.1	Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.	6
3.2	Nyanländas utveckling och lärande prioriteras	6
3.3	Stärkt pedagogiskt ledarskap	7
3.4	Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet	7
3.5	Utöka antalet platser inom förskolan samt anställa fler förskollärare... 7	7
3.6	Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.....	7
3.7	Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT	8
4	Läroplansområden förskola	9
4.1	Normer och värden.....	9
4.1.1	Nuläge - var är vi?	9
4.1.2	Resultat	9
4.1.3	Analys och bedömning.....	9
4.2	Utveckling och lärande.....	9
4.2.1	Nuläge - var är vi?	9
4.2.2	Resultat	10
4.2.3	Analys och bedömning.....	10
4.3	Barns inflytande.....	10
4.3.1	Nuläge - var är vi?	10
4.3.2	Resultat	10
4.3.3	Analys och bedömning.....	10
4.4	Förskola och hem	10
4.4.1	Nuläge - var är vi?	10
4.4.2	Resultat	11
4.4.3	Analys och bedömning.....	11
4.5	Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.....	11
4.5.1	Nuläge - var är vi?	11
4.5.2	Resultat	11
4.5.3	Analys och bedömning.....	11
4.6	Uppföljning, utvärdering och utveckling	11

4.6.1	Nuläge - var är vi?	11
4.6.2	Resultat	12
4.6.3	Analys och bedömning.....	12
4.7	Förskolechefens ansvar.....	12
4.7.1	Nuläge - var är vi?	12
4.7.2	Resultat	12
4.7.3	Analys och bedömning.....	12
5	Barn-/Elevehälsa	13
6	Analys och bedömning	14
7	Kommande utvecklingsområden	15

1 Beskrivning av verksamheten

Junibacken är en förskola med plats för 35 barn fördelat på 6 årsarbetare. Detta läsår har verksamheten utökats med 7 barn och 2 årsarbetare.

Det som reglerar arbetet i förskolan är skollagen (2010:800) samt målen i läroplanen för förskolan (Lpfö 98/10). Varje förskola ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen.

Det systematiska kvalitetsarbetet sker enligt att årshjul där alla pedagoger är delaktiga. Arbetet startas upp med att pedagogerna analyserar, observerar och kartlägger sitt arbete utifrån läroplansområdena. I stor utsträckning används Skolverkets analysverktyg BRUK. För att kartlägga utvecklingsområden inom IKT används analysverktyget LIKA.

Som ett av underlagen i kartläggningen till planen mot diskriminering och kränkande behandling och området "normer och värden", erbjuds varje familj ett trygghetssamtal under september månad.

Även enkäter ligger som grund för det systematiska kvalitetsarbetet. Efter varje avslutat temaarbete, när barn slutar på förskolan osv. svarar vårdnadshavare på enkäter som en del i kartläggningsarbetet.

Alla analyser, observationer och kartläggningar leder fram till prioriterade utvecklingsområden för varje läroplansområde. Kring varje utvecklingsområde skrivs en handlingsplan där aktiviteterna följs upp och utvärderas systematiskt var sjätte till åttonde vecka.

2 Sammanfattning från föregående år

Det systematiska kvalitetsarbetet sker enligt ett väl inarbetat årshjul och leds av varje förskolas arbetslagsledare tillsammans med förskolechef.

De prioriterade utvecklingsområdena för Junibacken har under året varit att utveckla förskolans lärandemiljö, använda IKT i större utsträckning som ett redskap i de olika arbetsområdena samt att utveckla den pedagogiska dokumentationen.

Det som bidragit till framsteg är det kollegiala lärande som skett en gång/månad då hela det norra förskoleområdet träffats och haft lärande samtal i små lärgrupper under ledning av arbetslagsledarna. Teman för träffarna var under våren "undervisning i förskolan" och under hösten "pedagogisk dokumentation".

Varje arbetslag har också schemalagt reflektionstid två timmar varannan vecka då verksamheten analyseras utifrån den dokumentation som gjorts och planeras två veckor framåt. Detta har varit väldigt framgångsrikt och bidragit till verksamhetsutveckling.

3 Utvecklingsområden

- Utforma förskolans lärandemiljö utifrån de behov och intressen som barnen ger uttryck för.
- Stärka det pedagogiska ledarskapet.
- Hitta former och rutiner för att dokumentera, reflektera, planera och följa upp verksamheten systematiskt i arbetslagen.
- Utveckla barnhälsoteamet och förankra dess arbete på alla förskolor.
- Öka vårdnadshavares deltagande i förskolans enkäter och utvärderingar.

3.1 Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.

Varje läsår fastställs en reviderad och aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Som ett av underlagen i kartläggningen till planen mot diskriminering och kränkande behandling erbjuds varje familj ett trygghetssamtal under september månad. Pedagogerna kartlägger också risker i förskolemiljön tillsammans med barnen genom trygghetsvandringar, observationer och intervjufrågor.

Utifrån det förebyggande arbete som planeras skrivs handlingsplaner som följs upp och utvärderas systematiskt.

Junibackens förebyggande arbete för läsåret 16-17 är att möblera och skapa en miljö med tydligare strukturer för att minska konflikter, arbeta fram rutiner för att öka tryggheten vid toalettbesök, blöjbyten och påklädning samt delta i barns lek ute för att öka medvetenheten i det som sker mellan barnen.

3.2 Nyanländas utveckling och lärande prioriteras

Nya dokument och rutiner har under året tagits fram för inskrivnings- och inskolningssamtal. Målet med detta är att skapa förutsättningar för en trygg start i förskolan.

Som stöd i verksamheten finns "Plan för arbetet med modersmålsstöd i förskolan". En arbetsplatsträff under våren har använts till att följa upp och utvärdera planen, samt byta erfarenheter i arbetet med nyanlända barns trygghet, trivsel och lärande genom kollegiala samtal.

Förskolan har en arabisktalande modersmålsstödare på 50 % som stödjer förskolorna under inskolningar, kontakten med vårdnadshavare och i verksamheten.

Till våren kommer en fortbildning påbörjas under temat "Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan -ett flerspråkighetsperspektiv". Samtliga pedagoger kommer att delta i fortbildningen.

3.3 Stärkt pedagogiskt ledarskap

Under vårterminen deltog alla pedagoger på det norra förskoleområdet i en studiecirkel kring boken "Att undervisa barn i förskolan". Arbetsplatsträffarna användes till litteratursamtal, vilket bidrog till ett kollegialt lärande kring det pedagogiska ledarskapet. Pedagogerna fick konkreta tips och fördjupad förståelse i att planera, introducera, genomföra och reflektera sina aktiviteter. Utvärderingen av studiecirkeln visade också på ett en ökad förståelse för förskolans uppdrag och styrdokument.

Höstterminens arbetsområde har varit att öka pedagogernas förståelse för den pedagogiska dokumentationen i förskolan. Att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. På arbetsplatsträffarna har pedagogerna använt sig av lärande samtal i sina lärgrupper för att fördjupa förståelsen och få möjlighet till kollegialt utbyte. Varje arbetslag har sedan fått reflektionstid varannan vecka då dokumentationen följs upp och reflekteras för att vara ett underlag till fortsatt planering och utveckling av verksamheten.

Förskolecheferna har deltagit i projektet "Samverkan för bästa skola" tillsammans med Karlstads universitet. Utifrån detta kommer en fortbildningsinsats för pedagoger starta i vår, "Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan -ett flerspråkighetsperspektiv". Samtliga pedagoger kommer att delta i utbildningen och arbetslagsledarna på varje förskola kommer att utbildas till processledare.

3.4 Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet

3.5 Utöka antalet platser inom förskolan samt anställa fler förskollärare.

Under året har Junibacken utökats med 7 platser i nedre plan på förskolan. Förskolan har också utökat personaltätheten med 2 årsarbetare.

På det norra förskoleområdet kommer alla förskolor ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning till årsskiftet 16-17.

Vi har kunnat behålla och anställa de flesta nyexaminerade förskollärare i kommunen under året.

3.6 Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål

Varje förskoleområde har ett barnhälsoteam som har till uppgift att stötta pedagogerna i det förebyggande arbetet kring barns trygghet och hälsa. Teamet kartlägger, samordnar och följer upp insatser för att kunna möta varje barns behov. I barnhälsoteamet finns förskolechef, specialpedagog och en representant från varje förskola. Vid behov finns talpedagog och skolpsykolog

att tillgå.

Barnhälsoteamsrepresentanten är utbildad ICDP-vägledare och alla övriga pedagoger håller på att utbildas i det första steget i ICDP - vägledande samspel.

Under höstterminen har vägledarna observerat bemötande och samspel i varandras arbetslag och sedan återkopplat till berörda, vilket varit intressant och utvecklande för verksamheten.

Barnhälsoteamets förebyggande arbete är effektivt och behovet av resurspersoner har minskat.

3.7 Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT

Organisationen för IKT på det norra förskoleområdet består av en lärspridare per förskola samt en IKT-pedagog med ansvar för hela området. Förskolans IKT-plan beskriver förutom de olika ansvarsområdena också hur vi inom förskolan ska arbeta för att IKT ska bli ett naturligt verktyg i det dagliga pedagogiska arbetet. Planen utvärderas i början av året av samtliga pedagoger. Lärspridare, IKT-pedagog och förskolechef träffas regelbundet för att diskutera aktuella IKT dilemman samt inspirera varandra till användningen av IKT i verksamheten. IKT pedagogerna har fått inspiration genom att få delta på SETT-mässan och att träffa kommunens IT-handledare. De har tillsammans med lärspridarna hållit i flera uppskattade pedagogiska caféer för övriga pedagoger.

Varje år skattas förskolornas IKT-arbete i verktyget LIKA. Skattningen visade att målområdet för läsåret 16-17 är att pedagogerna kontinuerligt ska arbeta med netetik och källkritik tillsammans med barnen. Under våren 17 kommer IKT pedagogerna och lärspridarna få utbildning av kommunens IT handledare. De sprider information och diskuterar arbetssätt med övriga pedagoger.

Förskolan satsar på digitalisering genom att varje arbetslag ska ha tillgång till två lärplattor och en projektor. Vi har även investerat i ett nytt närvarosystem, Planering förskola, där vårdnadshavare loggar in och ut sina barn på touchskärmar i hallen. Detta ska ersätta pappersarbetet med scheman och underlätta samordnarnas arbete med vikarieplanering. Som en del i denna satsning har varje avdelning fått iPhones.

4 Läroplansområden förskola

4.1 Normer och värden

4.1.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån observationer, föräldrassamtal, trygghetsvandringar och analyser är Junibackens prioriterade målområden att alla barn ges möjlighet att komma till tals och uttrycka sina tankar och åsikter samt att vårdnadshavare i större utsträckning ges möjlighet till delaktighet. Pedagogerna ska också utforma miljön och planera verksamheten utifrån de behov och intressen som barnen själva ger uttryck för.

Utifrån vårens vårdnadshavarenkät uppger vårdnadshavare att de känner sig mycket trygga med sina barns förskolevistelse.

I kartläggningsarbetet inför Planen mot diskriminering och kränkande behandling framkommer att Junibackens förebyggande arbete för läsåret 16-17 är att möblera och skapa en miljö med tydligare strukturer för att minska konflikter, arbeta fram rutiner för att öka tryggheten vid toalettbesök, blöjbyten och påklädning samt delta i barns lek ute för att öka medvetenheten i det som sker mellan barnen.

4.1.2 Resultat

Måluppfyllelsen är mycket god.

Vårdnadshavare uppger att de är mycket trygga med sitt barns förskolevistelse. Värdegrundsarbetet är en viktig del i förskolans verksamhet och pedagogerna arbetar ständigt med dessa frågor, både i arbetslagen och i barngrupperna. Alla förskolor arbetar strukturerat i mindre grupper för att vara närvarande pedagoger som har möjlighet att tillgodose barnens intressen och behov.

4.1.3 Analys och bedömning

Barnhälsoteamet har en viktig del i arbetet med barns trygghet och trivsel på förskolan. Kartläggningar görs utifrån de svårigheter som uppstår och pedagogerna får stöd i att upprätta handlingsplaner för fortsatt arbete.

Utbildningen i ICDP har satt stora avtryck i verksamheten. Pedagogerna är medvetna i sitt förhållningssätt och arbetar förebyggande för att skapa en verksamhet där alla barn känner sig trygga.

4.2 Utveckling och lärande

4.2.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån självskattning, observationer och analyser är Junibackens prioriterade målområden att alla barn ska finna lusten i att uttrycka sig genom sång, dans, rytmik, drama och rörelse samt att skapa en lärmiljö som väcker nyfikenhet och lust att lära. Pedagogerna ska också väcka lust och nyfikenhet för att använda

multimedia i den dagliga verksamheten.

Alla pedagoger på norr ska också öka sin egen förståelse samt arbeta tillsammans med barnen med frågor som rör nätetik och källkritik.

4.2.2 Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen. Verksamhetens aktiviteter planeras och följs systematiskt upp utifrån de prioriterade målen.

4.2.3 Analys och bedömning

Arbetet med den pedagogiska dokumentationen och pedagogernas reflektionstid i arbetslagen har bidragit till en större förståelse och insikt för det som sker i verksamheten. Pedagogerna reflekterar systematiskt kring sitt agerande, sitt förhållningssätt och sina val av aktiviteter vilket bidrar till målfokus och verksamhetsutveckling.

Under vårterminen kommer IKT-pedagog och lärspridare inspirera och informera i arbetet med källkritik och nätetik.

4.3 Barns inflytande

4.3.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån självskattning, observationer och analyser är Junibackens prioriterade målområden att varje barn ges reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll samt att barnens intressen syns i miljöns utformande.

4.3.2 Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen. Förskolans miljö har förändrats och förbättrats utifrån barnens behov och intressen och arbetet pågår med att hitta former för att ta tillvara på varje barns intresse vid planering av verksamheten.

4.3.3 Analys och bedömning

Arbetet med den pedagogiska dokumentationen och pedagogernas reflektionstid i arbetslagen har bidragit till en större förståelse och insikt för det som sker i verksamheten. Pedagogerna reflekterar systematiskt kring sitt agerande, sitt förhållningssätt och sina val av aktiviteter vilket bidrar till målfokus och verksamhetsutveckling.

Pedagogerna behöver mer input från andra verksamheter för att få inspiration och nå en högre måluppfyllelse.

4.4 Förskola och hem

4.4.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån självskattning, observationer och analyser är Junibackens prioriterade målområden är att informationen till vårdnadshavare ges i olika former för att skapa möjlighet för dem att utöva sitt inflytande samt att vårdnadshavare tar

del av informationen som erbjuds.

4.4.2 Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen. Information ges via lärplattformen edWise, utvecklingssamtal, via anslagstavla i tamburen samt i den dagliga kontakten vid hämtning och lämning.

4.4.3 Analys och bedömning

För att nå en högre måluppfyllelse behöver vi hitta former för att öka svarsfrekvensen vid enkätundersökningar samt att utveckla förskolans föräldramöten för att öka deltagandet. Vi måste också säkerställa att informationen som ges ut är översatt på aktuella språk.

4.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

4.5.1 Nuläge - var är vi?

Det finns ett årshjul med aktiviteter för samverkan mellan förskola, förskoleklass, fritidshem och skola. Junibackens förskola samverkar med Ladubacksskolans verksamheter. Det finns också rutiner för övergång mellan förskola och förskoleklass.

Aktiviteter och rutiner utvärderas av alla inblandade verksamheter i juni månad.

4.5.2 Resultat

Måluppfyllelsen är god.

4.5.3 Analys och bedömning

Rutinerna för övergång och samverkan fungerar bra. Alla verksamheter är delaktiga och bidrar med aktiviteter.

Utifrån revideringen av förskolans läroplan 2016 (Lpfö 98/10), ska vi skapa forum för möten mellan pedagogerna i de olika verksamheterna för att utbyta erfarenheter och kunskaper samt ge information om innehållet i utbildningen.

4.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

4.6.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån verksamhetsbesök, utvärderingar och samtal med pedagoger är det prioriterade målområdet att hitta rutiner för att systematiskt dokumentera, följa upp och utvärdera verksamheten för att sedan använda den samlade dokumentationen för att reflektera och kritiskt granska den egna verksamheten. Den planering detta mynnar ut i ska göra avtryck och vara väl synlig i verksamheten.

4.6.2 Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen. Varje arbetslag har hittat rutiner för att systematiskt dokumentera, följa upp och utvärdera verksamheten. Det som behöver utvecklas är att reflektera över det som sker och låta det göra avtryck i verksamheten genom en föränderlig och behovsanpassad lärandemiljö.

4.6.3 Analys och bedömning

Att arbeta i lärgrupper med pedagogisk dokumentation har varit väldigt framgångsrikt. I lärgruppsarbetet har arbetslagsledarna tagit ett stort ansvar i sin roll som samtalsledare. Vi har lagt mycket tid på det arbetet under hösten vilket bidragit till att pedagogerna känner sig trygga och säkra i dokumenten och i det praktiska arbetet.

Varje arbetslag har regelbundna reflektionsträffar, som är schemalagda, vilket också varit en framgångsfaktor.

För att få en högre måluppfyllelse kommer arbetslagsledarnas roll stärkas igenom den processledarutbildning de kommer att få.

4.7 Förskolechefens ansvar

4.7.1 Nuläge - var är vi?

Utifrån verksamhetsbesök, utvärderingar och samtal med pedagoger har de prioriterade utvecklingsområdena varit att stärka det pedagogiska ledarskapet samt utveckla och fördjupa förståelsen för den pedagogiska dokumentationen.

4.7.2 Resultat

Måluppfyllelsen är god.

Pedagogerna har en större förståelse för uppdraget och har utvecklat sitt pedagogiska ledarskap. Studiecirkeln kring boken "Att undervisa barn i förskolan" har bidragit till utveckling och ökad måluppfyllelse. Alla arbetslag har rutiner för att systematiskt dokumentera, följa upp, planera och utvärdera sin verksamhet. De har avsatt tid för reflektion varannan vecka.

4.7.3 Analys och bedömning

Att vara lyhörd för pedagogernas behov, vara ett stöd i prioriteringar och ge tid för reflektioner och kollegiala samtal har varit framgångsfaktorer. För att vara delaktig i det arbete som pågår på förskolorna prioriterar jag att delta i avdelningarnas reflektionsmöten. Jag kan där lyssna in det som sker, ställa utmanande frågor och vara ett stöd i att utveckla tankarna.

Det är viktigt att låta utvecklingsarbeten ta tid, för att fortplanta sig och ge alla pedagoger förutsättningar att förstå och lyckas i sitt uppdrag. Jag kommer att fortsätta skapa forum för pedagogiska samtal mellan pedagogerna på norra förskoleområdet, samt uppmuntra till att "praktisera" i varandras verksamheter.

5 Barn-/Elevhälsa

Förskolan ska vara trygg, rolig och lärorik för varje barn. Därför är det viktigt att pedagogerna är medvetna om det som sker i verksamheten och har förmågan att arbeta förbyggande mot ohälsa. Att systematiskt dokumentera och reflektera det som sker är en viktig för att få syn på varje barns förskolevistelse.

Barnhälsoteamets insatser i verksamheten och pedagogernas utbildning i ICDP har varit framgångsrika och bidragit till ett förebyggande arbetssätt. Därför är det viktigt att alla pedagoger får ta del av utbildningen samt att arbetet med barnhälsoteamet systematiskt följs upp och utvärderas.

- Alla arbetslag dokumenterar och reflekterar sin verksamhet systematiskt som ett underlag till förskoleverksamhetens planering.
- Arbetet med barnhälsoteamet följs upp och utvärderas varje år.
- Alla pedagoger ska ha utbildning i ICDP.
- Varje förskola ska ha en ICDP-vägledare.
- Alla pedagoger ska ha brand -och HLR utbildning var tredje år.

6 Analys och bedömning

Det som varit framgångsrikt under året är att alla arbetslag kommit igång med sina observationer och reflektioner - pedagogiska planeringar. Vi har också sett den stora vinsten i att lära tillsammans med varandra, mellan förskolorna, vilket ska utvecklas under kommande år.

Barnhälsoteamets arbete har utvecklats under året och bidragit till ett proaktivt förhållningssätt i verksamheterna. Område norr har varit lyckosamma då det finns en vägledare på varje förskola. Vägledarna har kunnat stötta varandra i sitt uppdrag och pedagogerna på förskolorna har snabbt kunnat få hjälp av sin vägledare.

För att öka svarsfrekvensen vid enkäter har vi påbörjat ett arbetssätt där vi gör enkäter i ett program i läsplattan, vilket gör att vårdnadshavare kan svara direkt på plats när de hämtar eller lämnar sitt barn. Detta arbetssätt måste vi utveckla och förankra hos alla pedagoger.

Pedagogerna uttrycker sin önskan om stöd när det handlar om att utveckla förskolan lärandemiljö. Även om många kommit en bit på väg finns mer kvar att göra och då behövs någon sorts input utifrån. Det kan handla om studiebesök, föreläsningar eller ett ökat samarbete med andra verksamheter i kommunen.

Utifrån en enkät som genomfördes av Skolinspektionen under hösten framkom ett stort behov av att utveckla det språkutvecklande arbetssättet med inriktning flerspråkighet.

Varje förskola har sina styrkor och behov, precis som alla vårdnadshavare har olika behov och önskemål vid val av förskola till sitt barn. Ett stort arbete under 2017 kommer vara att varje förskola ska arbeta fram en vision/inriktning för sin verksamhet, och presentera den på förskolans hemsida. Förskolans inriktning ska sedan genomsyra verksamheten tillsammans med målen i de styrdokument som reglerar arbetet i förskolan.

Arbetslagsledarna har en viktig roll på förskolorna då de leder det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med förskolechef. För att de ska känna sig trygga och säkra i sin roll, och ha förmågan att stötta sina kollegor behöver de fortbildning utifrån sitt uppdrag.

7 Kommande utvecklingsområden

- Utveckla den egna förskolans vision/inriktning, inom området språk och kommunikation.
- Förskolans lärandemiljö utformas utifrån de behov och intressen som barnen ger uttryck för.
- Utveckla det kollegiala lärandet.
- Stärka det språkutvecklande arbetssättet med inriktning flerspråkighet.
- Stärka arbetslagsledarens roll.
- Öka vårdnadshavarens deltagande i förskolans enkäter och utvärderingar.